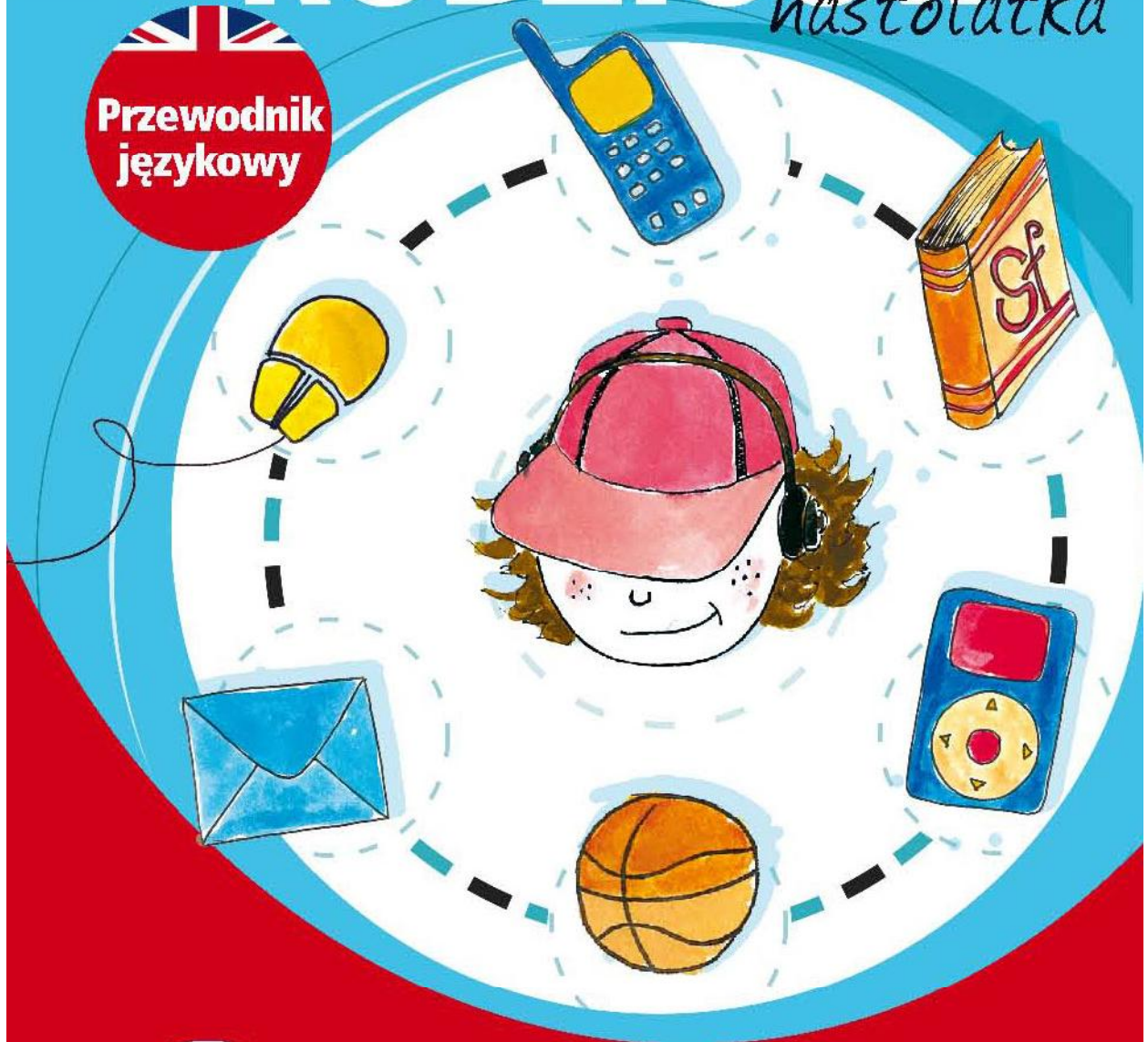

ANGIELSKI dla RODZICÓW

nastolatka

Przewodnik
językowy

deDOMO

deDOMO – nowatorska metoda
nauki języka angielskiego w domu

- EDUKACJA jako gra domowa
- MOTYWACJA poprzez sukces
- INTERAKCJA dwujęzyczna rodzic – dziecko

AGNIESZKA SZEŻYŃSKA

ANGIELSKI
dla **RODZICÓW**
nastolatka

PRZEWODNIK JĘZYKOWY

*de*DOMO

Koncepcja i konsultacja metodyczna:

dr Grzegorz Śpiewak

Konsultacja językowa: **dr Barry Keane**

Redaktor serii: **Marek Jannasz**

Redakcja i korekta: **Paweł Pokora**

Projekt okładki serii: **Marcin Rojek, Zarts**

Ilustracja na okładce: **Magdalena Wójcik**

Projekt makiety i opracowanie graficzne: **Karol Perepyłyś, Studio 27**

Ilustracje: **Magdalena Wójcik**

Konsultacja językowa nagrań: **Colin Phillips**

Koordinacja nagrań: **Dorota Jakowczuk-Gregulec**

Lektorzy: **Agnieszka Gregulec, Jacek Kaczmarski, Kamila Korcz,**

Colin Phillips, Maciej Przybysz

Dźwięk i nagrania: **Andrzej Mikołajczak**

Inicjatywa edukacyjna **deDOMO**

Koncepcja metodyczna i nadzór merytoryczny: **dr Grzegorz Śpiewak**

Koncepcja wydawnicza i koordynacja projektu: **Marek Jannasz**

© Copyright by deDOMO Education sp. j., Warszawa 2011

www.dedomo.pl

978-83-62671-54-0 (E-book)

978-83-62671-57-1 (Audiobook)

Skład i łamanie: **Studio 27**

Druk i oprawa: **Pozkal**

Spis treści

Wstęp	Angielski dla rodziców nastolatka	4
Okazja 1	Przy śniadaniu	9
Okazja 2	Przed wyjściem	15
Okazja 3	Zakupy	21
Okazja 4	Wspólne sprzątanie	27
Okazja 5	Wakacje i wycieczki	33
Okazja 6	Zwiedzanie	39
Okazja 7	Popołudnie w domu	45
Okazja 8	Gotujemy razem	51
Okazja 9	Przy obiedzie	57
Okazja 10	Jak minął dzień?	65
Okazja 11	Odrabiamy lekcje	71
Okazja 12	Zajęcia pozalekcyjne	77
Okazja 13	Znajomi	83
Okazja 14	Zarządzanie punktami	89
Okazja 15	Przy kolacji	95
Okazja 16	Przed imprezą	101
Okazja 17	Wokół multimediów	107

Angielski dla rodziców nastolatka

Wstęp

Angielski dla rodziców nastolatka to jedna z trzech części serii publikacji przeznaczonych do samodzielnego wykorzystania w domu, bez pomocy nauczyciela, z dziećmi w wieku 11-14 lat. Jeśli Państwa dziecko jest obecnie w wieku 3-6 lat, proponujemy skorzystać z *Angielskiego dla rodziców przedszkolaka*, a jeśli jest w wieku 7-10 lat, najbardziej odpowiedni będzie *Angielski dla rodziców ucznia*.

Podane przedziały wiekowe należy traktować umownie i luźno, autorom serii chodzi po prostu o zaznaczenie, że język komunikacji domowej zmienia się wraz z wiekiem dziecka, gdyż zmieniają się same potrzeby komunikacyjne. Oczywiście wiele sytuacji domowych nie ulega aż tak wielkiej zmianie z roku na rok, stąd też wiele wyrażen i zwrotów powtarza się we wszystkich trzech książkach. Uważamy to za zaletę a nie wadę serii, gdyż im więcej okazji do powtarzania danego zwrotu, tym trwalej zapisze się on w pamięci i dziecka, i rodziców! Piszemy o tym obszernie w *Przewodniku metodycznym*.

Dla jakiego nastolatka i dla jakiego rodzica?

W oparciu o liczne praktyczne doświadczenia możemy z przekonaniem powiedzieć, że *Angielski dla rodziców nastolatka* ma szansę sprawdzić się z większością uczniów ostatnich lat szkoły podstawowej, niezależnie od tego, czy równoległe uczęszczają na dodatkowe zajęcia językowe.

Długość wypowiedzi modelowych i zakres struktur gramatyczno-leksykalnych odpowiada po prostu zakresowi typowych potrzeb komunikacyjnych starszego dziecka, które wyraża na co dzień w języku polskim. Zgodnie z logiką metody deDOMO nie ma żadnego powodu, by nie miało tego robić równoległe w języku angielskim. Jeśli można mówić w ogóle o poziomie trudności, to dany zwrot jest tym trudniejszy, im rzadziej się pojawia w domowych okazjach. Im częściej występuje słówko czy wyrażenie, tym mniej ulatuje z pamięci, tym bardziej że pojawia się często właśnie dlatego, że jest wyrazem jakiejś istotnej potrzeby komunikacyjnej dziecka. Więcej szczegółów w *Przewodniku metodycznym*.

Jeśli chodzi o rodziców, to do zabawy z deDOMO wystarczy średnia, komunikacyjna znajomość angielskiego. Piszemy o tym szczegółowo w *Przewodniku metodycznym*, gdzie uzasadniamy między innymi, dlaczego częściowo polski akcent Mamy czy Taty nie jest żadną przeszkodą. Szczegółowe zestawienia gotowych do domowego użytku wyrażen mają być też swego rodzaju bezbolesną powtórką językową dla rodziców, mamy więc nadzieję, że Mama i Tata skorzystają niejako podwójnie; pomagając uczyć się dziecku i przy okazji ucząc samych siebie!

To nie podręcznik ani nie rozmówki!

By się o tym przekonać, wystarczy rzut oka na spis treści. Nasza seria to nie kolejny kurs języka angielskiego dla dzieci: poziom trudności nie rośnie od pierwszej do ostatniej strony, zaś wyrażenia nie są ułożone pod względem zagadnień gramatycznych. Nie są to też rozmówki, czyli zestaw zwrotów do wykorzystania w sporadycznych kontaktach z obcokrajowcami. A zatem by używać skutecznie tych publikacji nie potrzeba ani zatrudniać nauczyciela angielskiego, ani wyjeżdżać za granicę.

Dom to nie druga szkoła

Angielski dla rodziców nastolatka to nie alternatywa czy konkurencja dla nauki angielskiego w szkole czy na dodatkowym kursie języka. Inne są metody, inny język, inne sytuacje komunikacyjne, inne relacje interpersonalne, inna ilość czasu, inna liczba uczących się. Metoda deDOMO i formalna nauka języka obcego powinny być dla siebie nawzajem naturalnym uzupełnieniem. Rodzice nie mają ani kwalifikacji, ani powodu, by wchodzić w rolę nauczyciela. I odwrotnie także, gdyż nauczyciel nie uczestniczy z natury rzeczy w typach interakcji, jakie mają miejsce między rodzicem a dzieckiem w ich domu.

Angielski przy okazji

Angielski dla rodziców nastolatka to **pierwszy systematyczny przegląd języka domu**, którym rodzice i dzieci w wieku szkolnym posługują się na co dzień. Podział na rozdziały odpowiada najbardziej typowym domowym okazjom. Takich okazji wydzieliliśmy 17, od porannego ubierania się, poprzez wyjście do szkoły, rozmowę o zajęciach pozalekcyjnych, czy przygotowania do wyjścia na wieczorną imprezę u kolegów z klasy. Oczywiście listę okazji można modyfikować na potrzeby każdego domu. Wprowadzenie takiego rodzaju organizacji materiału językowego ma jedynie podkreślić fakt, że języka komunikacji domowej używamy całkiem dosłownie przy okazji, a nie zgodnie z układem spisu treści tradycyjnego podręcznika, i nie kilka razy w tygodniu w porcjach 45-minutowych, tak jak to się dzieje w szkole. Pełną analizę tego domowego języka znajdują Państwo w książce *Angielski dla rodziców. Przewodnik po metodzie deDOMO*.

Domowe scenki językowe

Każdą z 17 okazji ilustrujemy kilkoma przykładowymi **scenkami**, by pokazać, jak bardzo przewidywalna jest codzienna domowa komunikacja, zarówno w języku polskim, jak i angielskim. W metodzie deDOMO chodzi o to, by stopniowo i bez pośpiechu „podmienić” rutynowe polskie wypowiedzi na ich angielskie odpowiedniki.

Tu ważna uwaga: prezentowane scenki to nie modelowe dialogi do pełnego pamięciowego opanowania od A do Z! To raczej przykłady tego, co można ułożyć z poszczególnych frazowych „klocków”, gdy się je stopniowo opanuje. Poza tym w doświadczeniu twórców deDOMO prawdziwe domowe okazje językowe rzadko są dłuższe niż

jedna, maksymalnie dwie wypowiedzi każdego z rozmówców.

Bank wyrażeń i zwrotów

Skoro, jak twierdzą autorzy deDOMO, domowe okazje są językowo w dużym stopniu przewidywalne, można się pokusić o prezentację kluczowych wyrażeń i zwrotów. To zasadnicza część opisu każdej z 20 okazji: **zestawienie najbardziej typowych wypowiedzi**, z podziałem na prośby, pytania i odpowiedzi dziecka, oraz pytania, polecenia i prośby rodzica. Z tego banku można korzystać **w dowolnej kolejności i oczywiście wybiórczo!** Tempo wprowadzania kolejnych nowych wyrażeń zależy tylko i wyłącznie od możliwości dziecka, podobnie jak uczenie się każdej innej umiejętności, o czym Mama i Tata wiedzą najlepiej. Ważna jest, zwłaszcza w pierwszych miesiącach zabawy z deDOMO, nie ogólna liczba zwrotów w obiegu, lecz to, by powracały one jak najczęściej, o ile to możliwe przy każdej nadarzającej się okazji. To zapewni ich prawdziwe utrwalenie i przygotuje grunt pod kolejne frazy i słówka.

Słowniczek

Każdemu zestawowi wyrażeń towarzyszy **dwujęzyczny słowniczek**, w układzie tematycznym. Uwaga: nie podajemy pełnych list słówek w danej kategorii (np. wszystkich kolorów, liczebników czy czasowników związanych z gotowaniem), lecz te, które naturalnie występują przy tej lub innej okazji. Ze słowniczka także należy korzystać wybiórczo, zgodnie z aktualnymi potrzebami i upodobaniami dziecka. Nie uczymy na przykład wszystkich kolorów ubrań, tylko tych, które akurat się dziecku podobają. I tych nazw owoców, które dziecko lubi jeść. I tak dalej. Niektóre słówka lub grupy tematyczne powracają za to kilkakrotnie (np. liczebniki, kolory, nazwy potraw), co jest logiczną konsekwencją podziału materiału na domowe okazje. Uważamy to za zaletę, gdyż widać wyraźnie, które „klocki leksykalne” są naprawdę priorytetowe w domowej komunikacyjnej układance. Więcej na ten temat w *Przewodniku metodycznym*.

Gramatyka przy okazji

Jak już pisaliśmy na wstępie, nasza seria to nie kolejny zestaw podręczników, Mama i Tata nie znajdą tu więc systematycznej prezentacji czasów gramatycznych, omówienia przedimków itp. Ale jeśli mowa na przykład o śniadaniu czy obiedzie, to jest to świetna okazja, by przypomnieć o rzeczownikach policzalnych i niepoliczalnych. Służy temu krótki **komentarz gramatyczny** pod koniec każdego rozdziału - okazji. Systematyczny przegląd i analizę konstrukcji gramatycznych wprowadzanych przez *Angielski dla rodziców nastolatka* znajdują Państwo w *Przewodniku metodycznym*, wraz z językoznawczym uzasadnieniem ich doboru.

Wszystko gra!

Metoda deDOMO, stanowiąca teoretyczną podstawę *Angielskiego dla rodziców nastolatka*, to rodzaj edukacyjnej gry domowej. Pełny opis jej zasad znajduje się w *Przewodniku metodycznym*. By wzmocnić i urozmaicić zabawę z angielskim w Państwa domu, na końcu każdego rozdziału proponujemy scenariusz jednej mini-gry, do ewentualnego wykorzystania dla chętnych, którzy przy jej pomocy mogą dodatkowo utrwalać język danej okazji.

Tu kolejna ważna uwaga, tym razem dotycząca motywacji do gry. W przypadku młodszych dzieci proponujemy dodatkową „marchewkę” w postaci punktów bonusowych, które dziecko może otrzymywać za udane wypowiedzi, a następnie zamieniać na różne typy nagród. W doświadczeniu autorów ten motywator wspierający działa nadal

w przypadku „wczesnych” nastolatków, stopniowo traci jednak na znaczeniu, na rzecz **wewnętrznej satysfakcji**, jaką dziecko czerpie z faktu, że jest w stanie skutecznie komunikować się w języku obcym - co potwierdzają coraz lepsze oceny z języka w szkole, a co ważniejsze udane próby używania angielskiego na zagranicznych wakacjach czy z rówieśnikami, zarówno „w realu” jak na Facebooku czy wszelkiego rodzaju komunikatorach internetowych.

Po konsultacji z zaprzyjaźnionymi rodzicami postanowiliśmy pozostawić meta-okazję o „zarządzaniu punktami”, pozostawiając Państwu decyzję, czy warto z niej skorzystać w Państwa domu. Warto dodać, że prawie na pewno punkty bonusowe sprawdzą się także z 11-12 latkiem, jeśli ma młodsze rodzeństwo, które gra w deDOMO i gromadzi bonusowy kapitał. Po prostu zadziała najprostsza zasada korzyści – skoro mogą za te dodatkowe punkty zdobyć upragnione płyty, gry czy ciuchy, to przymknę oko na fakt, że to zbieranie punktów do puszki jest może ciut dziecinne.

Pakiet materiałów każdej części *Angielskiego dla rodziców* zawiera aż trzy płyty z nagraniami.

- Na dwóch płytach audio CD znajdują się wszystkie scenki oraz wszystkie wyrażenia dla nastolatka i jego rodziców. Jest to więc rodzaj audio-booka, do wykorzystania np. w samochodzie, by odświeżyć kluczowe zwroty w pamięci Mamy i Taty, zanim zaczną się nimi bawić w domu z dziećmi.
- Płyta CD-mp3 to nagrania wszystkich słówek z kolejnych okazji w formacie mp3. Na jednej płycie zgromadziliśmy dla Państwa wygody materiał leksykalny ze wszystkich trzech książek naszej serii.

Tu kolejna ważna uwaga! W nagraniach usłysz Państwo zarówno *native speakerów* jak i Polaków mówiących bardzo sprawnie po angielsku. Wszystkie dzieci występujące w nagraniach scenek to Polacy! Pełne uzasadnienie metodologiczne tej decyzji znajduje się w *Przewodniku metodycznym*, podkreślmy tutaj jednak, że w zamyśle autorów to wielki atut tych nagrań. Chodzi o pokazanie, czego można spodziewać się fonetycznie po *polskim* dziecku mówiącym po angielsku i jaki poziom wymowy uznać za zadawalający! Jest to, zgodnie z naszą najlepszą wiedzą, pierwsza tego rodzaju inicjatywa na rynku materiałów do nauki języka angielskiego dla Polaków.

Serwis www i warsztaty dla Mamy i Taty

Oprócz pakietu materiałów, który Państwo mają przed sobą, przygotowaliśmy dla Państwa szereg dodatkowych form wsparcia. Jeśli chcą Państwo poznać opinie rodziców, którzy wprowadzili już metodę deDOMO z pozytywnym skutkiem, zapraszamy do lektury blogu rodzica na stronie internetowej www.angielskidlarodzicow.pl. Ten dedykowany serwis ma być w założeniu platformą wymiany doświadczeń między samymi rodzicami a autorami metody deDOMO. Na stronie www publikować będziemy sukcesywnie także dodatkowe narzędzia wspierające, na przykład tabele oceny postępów dziecka. O sposobach ich wykorzystania piszemy szerzej w *Przewodniku metodycznym*.

Nasz serwis internetowy to zarazem miejsce, gdzie znajdą Państwo informacje o **kolejnych edycjach szkoleń i warsztatów metodycznych i językowych dla rodziców**, którzy chcą w pełni wykorzystać potencjał metody deDOMO.

Mamy nadzieję, że *Angielski dla rodziców nastolatka* stanie się dla Państwa nie tylko przewodnikiem i punktem odniesienia w przypadku wątpliwości, lecz początkiem fascynującej przygody z angielskim w Państwa domu.

Przy śniadaniu

Dorastający młody człowiek przy wspólnym śniadaniowym stole może być nie lada wyzwaniem. Jego preferencje zmieniają się jak w kalejdoskopie, ale wyrażane są niezmiennie z tym samym uporem. W tej sytuacji skierowanie uwagi młodego człowieka na język angielski może się okazać nie tylko dobrą strategią pedagogiczną, ale i komunikacyjną. Nastolatek będzie miał okazję używać konstrukcji językowych wyrażających preferencje, decyzje i pytania oraz ćwiczyć słownictwo z zakresu produktów spożywczych.

Przykładowe scenki

SCENKA 1

- **What are we having today?**
Co dzisiaj jemy?
- **You decide.**
Twoja decyzja.
- **I think I'd like something light.**
Chyba chciałbym coś lekkiego.
- **OK, how about some cornflakes, then?**
To może płatki?
- **Alright. Is there any yoghurt for these cornflakes?**
Mogą być. Jest jogurt do tych płatków?
- **There's some left in the fridge, I think.**
Chyba zostało trochę w lodówce.
- **OK.**
Dobra.

SCENKA 2

- **I'm not in the mood for sausages today.**
Nie mam dziś ochoty na kielbaski.
- **Well, what do you feel like?**
To na co masz ochotę?
- **Something new.**
Coś nowego.
- **Something new?**
Coś nowego?
- **Hm... scrambled eggs with jam.**
Hm... jajecznica z dżemem.
- **Scrambled eggs with jam? Are you sure?**
Jajecznica z dżemem? Jesteś pewien?
- **Yes. I'll make them myself.**
Tak. Sam zrobię.

● córka
syn

■ mama
tata

SCENKA 3

- **I can't eat this. I'm on a diet.**
Nie mogę tego zjeść. Jestem na diecie.
- **Oh, I see. No problem.**
Ach, rozumiem. W porządku.
- **I'm gonna get some crisp bread, OK?**
Wezmę sobie chrupkiego chleba, dobrze?
- **Sure, honey, go ahead. It's in the cupboard.**
Oczywiście, kochanie, bierz. Jest w szafce.

SCENKA 4

- **Could you pass me the juice, please?**
Możesz mi podać sok?
- **Which one? Orange or apple?**
Który? Pomarańczowy czy jabłkowy?
- **Orange, please.**
Pomarańczowy poproszę.
- **Here you go, darling.**
Proszę, kochanie.
- **Thanks.**
Dzięki.

Wyrażenia

TYPOWE PYTANIA DZIECKA

What are we having today?

Do we have any **jam**?

Have we got any **cornflakes**?

Is there any **ham** left?

Is there any **yoghurt** for the **cornflakes**?

Are there any **cucumbers** left?

Could you **pass** me a **fork**, please?

Shall I **take away** the **plates**?

Co dzisiaj jemy?

Jest dżem?

Czy mamy płatki?

Została jeszcze szynka?

Jest jogurt do tych płatków?

Zostały jeszcze ogórki?

Czy możesz mi podać widelec, proszę?

Mam odnieść talerze?

PROŚBY, UWAGI, ODPOWIEDZI DZIECKA

I'd like **two bread rolls**, please.

I'd like some **cheese**, please.

I'd like to have something light.

I don't want **salami**.

I don't want any more **milk**.

I'm in the mood for some **sausage** today.

I'm going to get some **juice**, OK?

I'll get it.

I'll do it myself.

I can't have this.

I'm on a diet.

I'm full now, thanks.

That was delicious, thanks.

Poproszę dwie bułki.

Poproszę trochę sera.

Chciałbym coś lekkiego.

Nie chcę salami.

Nie chcę już więcej mleka.

Mam dziś ochotę na kiełbasę.

Wezmę sobie trochę soku, dobrze?

Wezmę/Przyniosę.

Sam to zrobię.

Nie mogę tego zjeść.

Jestem na diecie.

Jestem już najedzony, dziękuję.

To było pyszne, dziękuję.

TYPOWE PYTANIA RODZICA

I thought you didn't like **tomatoes**...?

What do you feel like?

Would you like **one** more?

Would you like some more?

How many/much do you want?

How about some **crisp bread**?

Another one?

Which one?

Myślałem, że nie lubisz pomidorów..?

Na co masz ochotę?

Chcesz jeszcze jeden?

Chcesz jeszcze trochę/kilka?

Ile chcesz?

A może chcesz chrupkiego pieczywa?

Jeszcze jednego?

Który?

POLECENIA, ODPOWIEDZI, PROŚBY RODZICA

You don't eat anything but those!

Yes, we do./Yes, we have.

No, we don't./No, we haven't.

But we have **honey**.

There's some left in the fridge.

Put the **dishes** in the **sink**.

Collect the **plates**.

Pass me the **salt**, please.

You decide.

Nie jadasz niczego innego!

Mamy.

Nie mamy.

Ale mamy miód.

Zostało trochę w lodówce.

Włóż naczynia do zlewu.

Posprzątaj talerze.

Podaj mi sól, proszę.

Sam zdecyduj.

INNE PRZYDATNE ZWROTY

Yes, please.

No, thank you.

Thanks.

Help me with this, please.

Of course.

Sure.

Here you go.

Tak, poproszę.

Nie, dziękuję.

Dzięki.

Pomóż mi z tym, proszę.

Oczywiście.

Pewnie.

Proszę.

Słowniczek

JEDZENIE

brzoskwinia – peach(es)

bułka – bread roll(s)

chleb – bread

chleb chrupki – crisp bread

cukinia – courgette(s)

czereśnia, wiśnia – sweet cherry(-ies)

dżem – jam

grejpfrut – grapefruit(s)

gruszka – pear(s)

jajecznica – scrambled eggs

jajko – egg(s)

jajko ma miękko – soft-boiled egg(s)

jajko na twardo – hard-boiled egg(s)

jajko sadzone – fried egg

jogurt – yoghurt

kakao – cocoa

kiełbasa – sausage(s)

masło – butter

miód – honey

mleko – milk

naleśnik – pancake(s)

ogórek – cucumber(s)

omlet – omelette(s)

orzech – nut(s)

płatki śniadaniowe – cornflakes

pomidor – tomato(es)

salami – salami

sałata – lettuce

sałatka – salad

sok (jabłkowy) – (apple) juice

szynka – ham

truskawka – strawberry(-ies)

MIEJSCA I PRZYBORY KUCHENNE

jadalnia – dining room

kubek – mug(s)

kuchnia – kitchen

łyżeczka – teaspoon(s)

łyżka – spoon(s)

łyżka stołowa – tablespoon(s)

miska – bowl(s)

naczynie – dish(es)

nóż – knife(-ves)

szklanka – glass(es)

talerz – plate(s)

widelec – fork(s)

zlew – sink

zmywarka do naczyń – dishwasher

CZYNNOŚCI

chcieć – want
 dać – give
 jeść – eat
 lubić – like
 odnieść – take away
 pić – drink
 podać – pass
 posprzątać ze stołu – clear/collect the dishes
 przynieść – bring
 włożyć do zlewozmywaka –
 put (the dishes) in the sink

LICZBY

jeden – one
 dwa – two
 trzy – three
 cztery – four
 pięć – five
 sześć – six

Komentarz językowy

GONNA

W języku mówionym struktura *going to* przybiera wymowę *gonna*. Stosowanie tej formy sprawia, że język brzmi bardziej naturalnie, np. *I'm gonna get some juice, OK?*

Gra językowa

Poproś nastolatka, by wymyślił nietypową potrawę składającą się z jak największej ilości produktów i opowiedział ci o tym, czego potrzeba do jej zrobienia. Poproś, by używał wyrażenia *We'll need...* (Będziemy potrzebować...) i wymienił wszystkie składniki (możesz również poprosić, by dodał w jakich ilościach mają te składniki występować). Jeżeli potrawa nie okaże się zbyt skomplikowana, spróbujcie ją wspólnie przyrządzić – oczywiście po angielsku!